

Brusel, 4.6.2022
C(2022) 3830 final

*Vážený pan Miloš Vystrčil
předseda Senátu Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
CZ – 118 01 PRAHA 1*

Vážený pane předsedo,

Komise vítá stanovisko Senátu k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (přepracované znění) (COM/2021/802 final)

Návrh přepracovaného znění směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) spolu s dalšími právními předpisy EU v oblasti energetiky a klimatu v balíčku „Fit for 55“ jsou klíčové pro zajištění čisté a inkluzivní transformace, která nikoho neopomíjí, v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu. S ohledem na současné události jsou renovace budov a energetická účinnost více než kdy jindy předpokladem pro úspěšnou politiku dekarbonizace a pro budoucí energetickou nezávislost Evropy. Jestliže máme do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů alespoň o 55 %, abychom do roku 2050 dosáhli klimatické neutrality, ale také zajistili energetickou nezávislost, musíme spolupracovat na všech úrovních a podpora ze strany českých orgánů má v tomto ohledu zásadní význam.

Dne 8. března 2022 přijala Komise nové sdělení¹ následované dne 18. května 2022 plánem REPowerEU² s cílem reagovat na potíže a narušení na světovém trhu s energií způsobené ruskou invazí na Ukrajině. Naléhavé důvody pro transformaci energetického systému EU jsou dva: ukončit závislost EU na ruských fosilních palivech a bojovat proti klimatické krizi. Opatření obsažená v plánu REPowerEU mohou na tyto ambice reagovat úsporami energie, diverzifikací dodávek energie a urychleným zaváděním energie z obnovitelných zdrojů s cílem nahradit fosilní paliva v domácnostech, průmyslu a při výrobě energie. V souladu s těmito cíli musíme ještě rychleji usilovat o snížení závislosti na dovážených fosilních palivech s dostatečným předstihem před koncem tohoto desetiletí.

¹ COM(2022) 108 final.

² COM(2022) 230 final.

Budovy jsou jedním z největších zdrojů spotřeby energie v Evropě. Zvýšení jejich energetické účinnosti by snížilo závislost na dovozu fosilních paliv, zmírnilo zranitelnost při kolísání cen energií, snížilo emise skleníkových plynů, řešilo energetickou chudobu a podpořilo hospodářské oživení a tvorbu pracovních míst.

Jak je uvedeno ve stanovisku Senátu, fond budov se vyznačuje dlouhodobou potřebou plánovat a obecně velkou setrvačností. Navržené přepracované znění bere v potaz tyto aspekty tím, že podpoří rychlý vývoj nejpotřebnějšího rámce a nabídne odvětví stavebnictví dostatek času na reakci.

Revize směrnice o energetické náročnosti budov sice přichází dříve, než je v ní stanoveno, ale je tomu tak právě proto, že revize přímo reaguje na potřebu zvýšit ambice politik v oblasti klimatu a energetiky a poskytnout jasnou vizi do roku 2050. V tomto ohledu je cílem návrhu urychlit aktuální míry renovací napříč EU a poskytnout jasný právní rámec, který umožní dosáhnout střednědobých a dlouhodobých cílů. Rámec usnadní rozvoj všech prvků napříč odvětvím stavebnictví, včetně rozvoje dovedností, poskytování materiálů a technologií a vytvoření finančních mechanismů.

Návrh revize směrnice o energetické náročnosti budov bere v potaz výrazné rozdíly v důsledku klimatu, fondu budov, kulturních a společenských aspektů budov i legislativních a administrativních postupů. Z výše zmíněných důvodů návrh vytyčuje jasné cíle a kritéria, aby podpořil společný obecný rámec a zároveň ponechal dostatek flexibility, aby členské státy, ale i regiony a obce mohly vyvinout potřebné nástroje, jimiž by řešily vzniklé výzvy.

Komise bere na vědomí nesouhlas Senátu s přijímáním aktů v přenesené pravomoci podle článku 29 návrhu, který je motivován obavou, že by takové akty mohly změnit podstatné prvky legislativního aktu. Komise by chtěla zdůraznit, že účelem aktů v přenesené pravomoci je doplnit opatření uvedená v legislativním aktu. Legislativní akty musí výslovně vymezovat cíle, obsah, rozsah a dobu trvání přenesení pravomoci. Komise se nedomnívá, že by navrhované akty v přenesené pravomoci měnily podstatné prvky aktu.

Co se týče znepokojení Senátu s návrhem na zákaz finanční podpory kotlů na fosilní paliva, by Komise ráda vyjasnila, že zákaz nemá vliv na pobídky zvolené před rokem 2027. Návrh směrnice o energetické náročnosti budov navíc přináší jasný právní základ pro vnitrostátní zákaz kotlů na fosilní paliva pro ty členské státy, které takový zákaz chtějí zavést, avšak od žádného členského státu nevyžaduje, aby takový zákaz zavedl.

Pokud jde o výhrady Senátu k ustanovením v oblasti elektromobility, má Komise za to, že navržená ustanovení jsou v souladu s vyššími ambicemi v oblasti klimatu a posilují aktuální požadavky. Jejich cílem je odstranit překážky v instalaci dobíjecích stanic, zavést inteligentní dobíjení, zajistit „právo na připojení“ v souladu s další legislativou EU, zejména s návrhem nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva. Komise se domnívá, že ustanovení v aktuální podobě respektují zásady technologické neutrality, práva na vlastnictví a nájemního práva.

Komise chápe obavy Senátu z možného navýšení administrativních nákladů na propagaci a používání informací, tvorbu a vývoj databází, podporu vývoje finančního mechanismu a revizi certifikátů energetické náročnosti a inspekčních schémat. Komise by ráda zmínila, že jak bylo nastíněno v posouzení dopadů, zvýšená efektivita a výhody, které přinese zavedení

těchto opatření, převýší a vyváží případnou zátěž. Kromě toho by Komise ráda zdůraznila, že tato opatření jsou součástí evropské legislativy, reagují na ni (například na zelenou taxonomii EU) a reagují na obavy přednesené zúčastněnými stranami, např. na potřebu poskytnout přístup k informacím o fondu budov, zlepšit kvalitu certifikátů energetické náročnosti a řešit kvalitu ovzduší ve vnitřních prostorech.

S ohledem na potřebu ambicióznějšího zvýšení energetické účinnosti a souvisejících ekonomických důvodů mohou být dodatečná opatření zaváděna jak členskými státy, tak na úrovni EU. Lze zvážit řadu dalších opatření, zejména ta, jež se týkají návrhů, které jsou v současnosti v interinstitucionálním rozhodovacím procesu za účelem zajištění větších úspor v souvislosti s REPowerEU. Energetická účinnost budov a opatření na úsporu energie jsou v tomto ohledu významnými nástroji k zajištění čisté energetické transformace a snížení závislosti na ruském plynu. Jednoduchá opatření, jako je mírné snížení nastavení teploty na termostatu v domácnostech, mohou mít významný dopad na celkovou spotřebu plynu.

Menší poptávka po plynu vyplyne také z intenzivnějšího zavádění obnovitelných zdrojů energie, včetně rychlejších a jednodušších povolovacích postupů. Nákladově nejefektivnější řešení ke snížení naší závislosti na fosilních palivech na úrovni domácností, budov a průmyslu představuje integrovaný energetický systém EU založený převážně na obnovitelných zdrojích energie a vyšší energetické účinnosti. Jedná se o základní stavební kámen plánu REPowerEU vypracovaný Komisí.

Komise navíc vyzývá spolunormotvůrce, aby tyto výsledky zohlednili během probíhajících jednání o přepracovaném znění směrnice o energetické účinnosti a dalších nástrojů v balíčku „Fit for 55“ i při zavádění dalších politik pro energetickou účinnost, jako jsou ekodesign a označování energetickými štítky. Spolu s další diverzifikací v oblasti plynu plynů z obnovitelných zdrojů mají předsunuté úspory energie a elektrifikace potenciál do roku 2027 společně zajistit nejméně ekvivalent 155 miliard m³ plynu dováženého z Ruska. Přestože v současnosti dochází k určitému přechodu od plynu k uhlí a ropě, podle návrhu balíčku „Fit for 55“ se má poptávka po ropě a uhlí mezi lety 2019 a 2030 snížit v případě ropy o 28% a v případě uhlí o 50%. REPowerEU zvyšuje ambice stanovené v balíčku „Fit for 55“ a plánuje snížení poptávky po uhlí o 36 % (v roce 2030 ve srovnání s rokem 2020). Takové snížení poptávky po uhlí stačí k plnému nahrazení dovozu ruského plynu do roku 2027³. Navíc dopad vysokých cen pohonných hmot spolu s politikami určenými ke snížení závislosti na plynu ovlivní způsob, jakým Evropa energie využívá a spotřebovává. To je důvodem, proč nás REPowerEU dovedl k předložení ambicióznějšího návrhu na konečnou spotřebu energie.

Komise klade velký důraz na politický dialog s národními parlamenty a považuje jejich postoje za důležité pro sblížení institucí a občanů Evropské unie pro co nejefektivnější zavádění cílů Zelené dohody pro Evropu. Komise doufá, že tímto vysvětlením dostatečně odpověděla na otázky Senátu, a těší se na další pokračování vzájemného politického dialogu.

S pozdravem

³ Pracovní dokument útvarů Komise, SWD(2022) 230 final.

Maroš Šefčovič
místopředseda

Kadri Simson
členka Komise

ÚŘEDNĚ OVĚŘENÝ OPIS
Za generální tajemnici

Martine DEPREZ
Ředitel
Rozhodování a jednání ve sboru
EVROPSKÁ KOMISE